

Integratie via de grasmat

Als de integratie ergens wortel heeft geschoten, is het wel op het voetbalveld, zegt de een. Kijk naar de prominente voorbeeldfunctie van iconen als Ruud Gullit en Frank Rijkaard, meent de ander. Dat mag dan zo zijn, maar als geheel geeft de profvoetballerij niet thuis als het gaat om het tonen van haar sociale gezicht, beweert een derde. Om politiek en samenleving ervan te overtuigen dat het voetbal onze maatschappij niet alleen geld kost, maar ook immateriële winst oplevert, bundelen de betaalde clubs nu hun krachten. Naam van de gezamenlijke goodwilloperatie: Stichting Meer dan Voetbal.

In 2004 bestond het betaald voetbal in Nederland vijftig jaar. Voor KNVB, ENV (Eredivisie NV) en CED (Coöperatieve Eerste Divisie) vormde dat halve-eeuwfeest aanleiding om de maatschappelijke kant van het voetbal beter voor het voetlicht te krijgen. Een deel van de inkomsten uit het EK voor landenteams, dat toentertijd in Portugal plaatsvond, werd derhalve vrijgemaakt om pers en publiek te tonen dat het betaald voetbal de samenleving niet alleen liquide middelen kost maar ook wel degelijk wat oplevert. Om een en ander concreet te maken, werd de stichting Meer dan Voetbal opgericht. Slogan: 'Voetbal heeft meer dan twee doelen'.

Zichtbaar

Programmamanager Patrick Spierts: 'Als stichting gaan we enerzijds voetbalclubs helpen bij het opzetten van maatschappelijke projecten, anderzijds willen we datgene wat er nu al gebeurt, beter zichtbaar maken. Voetbal is allang niet meer uitsluitend dat wekelijkse potje in het stadion. Er gebeurt zo ontzettend veel omheen, variërend van faciliteiten voor minder valide mensen tot structurele onderwijsprojecten en individuele trajecten voor risicojongeren om dezen perspectief te bieden. In dat verband is de driehoek buurt-onderwijs-sport van wezenlijk belang. Elke betaaldvoetbalorganisatie (bvo) doet in feite wel iets binnen deze driehoek: buurtactiviteiten, clinics voor amateurverenigingen, profvoetballers die op scholen vertellen over racisme of pesten, et cetera. Daarnaast zorgen de zogeheten Kids Clubs voor binding met de eigen vereniging. Niet alleen uit commercieel, maar ook uit educatief oogpunt. Kortom, het betaald voetbal neemt met dit initiatief nog meer dan voorheen zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid, met als doel via de gezamenlijke aanpak problemen te helpen oplossen c.q. voorkomen. Dat klinkt idealistischer dan het is. Natuurlijk

---

‘Sport draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.’

is een bvo er vooral op gericht punten te halen, te presteren, sponsors te werven, de begroting sluitend te krijgen, maar tegelijkertijd is zo'n club verankerd in de Nederlandse samenleving. Honderdduizenden mensen gaan wekelijks naar de stadions, miljoenen mensen kijken naar voetbal op tv en praten erover. Een prima middel dus om bepaalde doelgroepen te bereiken. De clubs onderkennen die potentie in toenemende mate en zetten daar nu stevig op in.’

‘Hot item’

Een van de speerpunten van Meer dan Voetbal is het thema integratie. Spierts: ‘Om onze doelstellingen te realiseren, overleggen we regelmatig met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en met het ministerie van Vreemdelingenzaken en Integratie. Met andere woorden: ook de overheid onderkent dat het voetbal een niet te onderschatten middel is om mensen te bereiken. De koppeling met het vraagstuk van de integratie - al jaren een ‘hot item’ - ligt dan ook voor de hand. Op dat vlak is inmiddels de zogeheten &-campagne ontwikkeld, gebaseerd op goede voorbeelden uit de maatschappij: verschillende culturen die op een stimulerende manier met elkaar optrekken. Het zal niet verbazen dat voetbal ook op dat vlak een belangrijk rolmodel vormt. Bekende spelers hebben nou eenmaal veel aanzien en gezag bij de jeugd. Als Theo Janssen van Vitesse iets zegt, zullen schoolkinderen dat eerder aannemen dan wanneer de burgemeester van Arnhem hetzelfde beweert. Derhalve zijn we op zoek gegaan naar een aantal profs die willen fungeren als rolmodel, zeg maar ambassadeur van de integratie. Drie bekende namen die zich intussen aan de campagne hebben verbonden, zijn Romeo Castelen van Feyenoord, Romano Denneboom van NEC en de reeds genoemde Theo Janssen van Vitesse. Waarom deze drie? Omdat het alledrie voetballers zijn die zich graag voor de maatschappij inzetten. Zij hebben daarover een mening en durven die te ventileren. Uit eigen ervaring weten ze ook waarover ze het hebben. Hun jeugd is niet altijd even gemakkelijk geweest en dat sterkt hun motivatie om deze kennis te delen met de opgroeiende jeugd van nu.’

Begrip

Helpt voetbal daadwerkelijk bij het bevorderen van de integratie? Spierts: ‘Sport draagt in algemene zin absoluut bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en het verwezenlijken van sociale doelstellingen. Deelname aan sport is bevorderlijk voor het fysieke welzijn en verhoogt de mentale weerbaarheid van mensen. Het leert hen omgaan met tegenslagen. Teamsporten hebben als bijkomend voordeel dat ze de betrokkenen het belang van discipline en

---

'Negatieve uitwassen halen toch wel de krant.'

samenwerking bijbrengen. Voor mij staat dan ook als een paal boven water dat voetbal bijdraagt aan een betere samenleving, niet in de laatste plaats omdat het zorgt voor meer begrip tussen de diverse bevolkingsgroepen in onze multiculturele samenleving.'

Spreekkoren

Hoopt het betaald voetbal hiermee ook ongewenst gedrag te voorkomen, zoals de kwetsende spreekkoren die nog regelmatig van de tribune rollen? 'Onze stichting wil in de eerste plaats de positieve kant van voetbal belichten. Negatieve uitwassen halen toch wel de krant. Kijk alleen maar naar alle publiciteit rondom de gewelddadige acties tussen Ajax- en ADO-supporters. Door dit soort - overigens onverkwikkelijke - affaires heeft met name ADO Den Haag een zeer negatief imago opgebouwd. Deels terecht, deels onterecht, want de club doet ook veel goed werk. Men nodigt nieuwkomers uit in het stadion, geeft taalles. Wie weet dat? En zo zijn er legio positieve voorbeelden. Samen met de gemeente Breda en alle lokale onderwijsinstellingen participeert NAC in een stichting voor het ontwikkelen van structurele onderwijsprojecten. FC Twente heeft in Enschede een wijk geadopteerd, waar men niet alleen voetbalcursussen geeft, maar ook taallessen verzorgt voor allochtone kinderen en tevens huiswerkbegeleiding aanbiedt. In Arnhem zag een beleidsstuk het licht, getiteld "Vitesse in de maatschappij". AZ is druk doende met fondswerving voor goede doelen. Feyenoord organiseert wedstrijden ten behoeve van UNICEF. Ik durf gerust te zeggen dat circa tachtig procent van de clubs zich ervan bewust is hoe belangrijk dit soort zaken is en welke goodwill het oplevert in de lokale samenleving. Waar het nu om gaat, is ook die resterende twintig procent bij het proces te betrekken.'

Structureel

'Voor alle duidelijkheid: een betaaldvoetbalclub is geen welzijnsorganisatie. De "core business" blijft het spelletje tussen de lijnen. Dat neemt niet weg dat we uiteraard hopen dat het aantal uitwassen op termijn zal afnemen. Waar grote groepen mensen samenkomen, is de kans op ontsporing echter altijd aanwezig, dus we hebben niet de illusie dat Meer dan Voetbal het ei van Columbus is waarmee we alle problemen wel even gaan oplossen. In principe is de stichting voor vijf jaar opgericht, maar we gaan ervan uit dat het hier een structureel initiatief betreft. Wie het gedrag van mensen wil beïnvloeden, heeft immers een lange adem nodig. Meer dan voetbal is wat mij betreft geslaagd als over enkele jaren elke bvo een aantal projecten voor de maatschappij doet, als de hele sector

Sport en Kennis

Deze preview is een gedeelte uit het boek:

Hinderlijk buitenspel
Sport als motor van integratie?

[Meer informatie](#)

Voor meer artikelen en andere uitgaven kunt u terecht op www.sportenkennis.nl